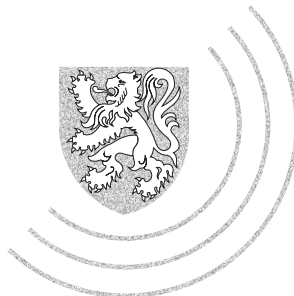

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

29 maart 2004

ONTWERP VAN DECREET

**houdende instemming met het Protocol betreffende water en gezondheid,
gedaan te Londen op 17 juni 1999, bij het Verdrag inzake de bescherming en het gebruik
van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren,
gedaan te Helsinki op 17 maart 1992**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
uitgebracht door de heer Peter De Ridder**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Luc Van den Brande.

Vaste leden :

de heren Freddy Sarens, Walter Vandenbossche, Luc Van den Brande, Eric Van Rompuy ;

de heren Louis Bril, Peter Gysbrechts, André Moreau, Stefaan Platteau ;

de heren Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete ;

de heren Peter De Ridder, Patrick Hostekint ;

de heer Frans Ramon ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

Plaatsvervangers :

mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Erik Matthijs, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Jef Van Looy ;

de heren Julien Demeulenaere, Didier Ramoudt, Marc van den Abeelen, Paul Wille ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Pieter Huybrechts, Johan Van Brusselen ;

de heren Marcel Logist, Jacques Timmermans ;

de heer Eloi Glorieux ;

de heer Jan Roegiers.

Zie :

2164 (2003-2004)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

INHOUD

Blz.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER JEF TAVERNIER, VLAAMS MINISTER VAN LEEFMILIEU, LANDBOUW EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING	4
I.1. Totstandkoming en ondertekening van het Protocol	4
I.2. Inhoud en doelstelling	4
I.3. Implicaties voor het milieubeleid van het Vlaamse Gewest	4
I.4. Financiële implicaties	5
I.5. Implicaties voor het personeelsbestand / budget	6
I.6. Implicaties voor de lokale besturen	6
I.7. Gemengd karakter van het Protocol en proceduregang	6
II. BESPREKING	6
III. STEMMINGEN	7
III.1. Artikelsgewijze stemmingen	7
III.2. Stemming over het geheel	7

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden stond op dinsdag 16 maart 2004 het ontwerp van “instemmingsdecreet met het Protocol betreffende water en gezondheid, gedaan te Londen op 17 juni 1999”, op de agenda. Het ontwerp van decreet in kwestie werd goedgekeurd bij unanimititeit.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER JEF TAVERNIER, VLAAMS MINISTER VAN LEEFMILIEU, LANDBOUW EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

I.1. Totstandkoming en ondertekening van het Protocol

Bij wege van algemene achtergrondsituering wijst de minister erop dat het Protocol tot stand kwam in het kader van de VN / ECE (Economische Commissie voor Europa) en de WGO (Wereld Gezondheidsorganisatie) / Regionaal Bureau voor Europa. Het Protocol werd op 17 juni 1999 door 35 landen, waaronder België, ondertekend op de derde Ministeriële Conferentie Gezondheid en Leefmilieu te Londen.

Het Protocol is meer bepaald een protocol onder het Verdrag van Helsinki van 1992 inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren. België is partij bij genoemd basisverdrag. Het Protocol is echter ruimer dan het verdrag en valt onder de bevoegdheid van zowel de VN / ECE als het Regionaal Bureau voor Europa van de WGO. Het Protocol is overigens een zelfstandig instrument, dat ook ondertekend en geratificeerd kan worden door landen die geen partij zijn bij het Verdrag van Helsinki.

I.2. Inhoud en doelstelling

De minister preciseert dat de doelstelling van het Protocol erin bestaat watergerelateerde ziekten te voorkomen, te beheersen en te verminderen door de samenwerking tussen het waterbeleid, dat de bescherming van de gezondheid en het leefmilieu beoogt, en het gezondheidsbeleid te versterken, en door het aanvaarden van gepaste maatregelen.

I.3. Implicaties voor het milieubeleid van het Vlaamse Gewest

Het Protocol, dat betrekking heeft op leefmilieu en volksgezondheid, raakt zowel federale bevoegdheden (kustwateren zeewaarts de laagwaterlijn en aspecten van volksgezondheid), gewestelijke bevoegdheden (leefmilieu en waterbeleid) als bevoegdheden van de gemeenschappen (preventieve gezondheidszorg, onderwijs en vorming).

De minister laat daarbij opmerken dat het toepassingsgebied van het Protocol grotendeels strookt met de bestaande Europese regelgeving. Het Protocol creëert op het gebied van het waterbeleid dus geen nieuwe wettelijke verplichtingen ten aanzien van de Europese Gemeenschap. De Europese regelgeving inzake water gaat over het algemeen verder dan de verplichtingen die het verdrag en het aanvullend protocol op dit gebied opleggen, meer bepaald voor wat betreft het grondwater, het drinkwater, de behandeling van het stedelijk afvalwater, de nitraten uit landbouwactiviteiten, de lozing van gevaarlijke stoffen in het aquatisch milieu, het zwemwater en het schelpdierwater.

Het Protocol is daarenboven eveneens verenigbaar met de programma's die bestaan op het gebied van de volksgezondheid en andere op Europees niveau opgezette activiteiten. Ook de bepalingen met betrekking tot informatie van en inspraak door het publiek worden ten uitvoer gelegd door de bestaande Europese regelgeving (de Kaderrichtlijn Water), of staan op het punt te worden aanvaard via wijzigingen in de bestaande regelgeving en dit ter uitvoering van het Verdrag van Aarhus. De meeste bepalingen van het protocol zullen volgens de minister dus reeds in de Belgische rechtsorde geïntegreerd zijn bij de omzetting van het Europees recht, met op de eerste plaats de implementatie van de Kaderrichtlijn Water.

Voor de toepassing van de bepalingen van het protocol is samenwerking tussen de federale overheid, de gewesten en de gemeenschappen noodzakelijk. Zo kan samenwerking noodzakelijk zijn bijvoorbeeld voor de inzameling van gegevens, de opstelling van indicatoren en het periodiek verslag dat aan de VN / ECE moet worden voorgelegd. Afspraken hieromtrent kunnen volgens de minister gemaakt worden in het kader van het Ontwerp van Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, de Franse

Gemeenschapscommissie, het Vlaamse Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de samenwerking tussen de beleidsdomeinen van milieu en gezondheid.

Wat het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap betreft is voor de uitvoering van het Protocol zowel de regelgeving inzake leefmilieu als inzake gezondheid van belang. Een aantal bepalingen van het Protocol zijn reeds ingevuld in de algemene milieuregelgeving zoals het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, hierna DABM genoemd, VLAREM I en VLAREM II. Wat de bijzondere regelgeving inzake water betreft, zijn vooral het decreet van 24 mei 2002 betreffende water bestemd voor menselijke aanwending en het decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer, hierna “drinkwaterdecreet” en “grondwaterdecreet” genoemd, en hun uitvoeringsbesluiten van belang. Andere bepalingen van het Protocol houden verband met het decreet betreffende het integraal waterbeleid van 18 juli 2003, dat onder andere bepalingen ter omzetting van de Kaderrichtlijn Water bevat.

De minister besluit dat bij het uitwerken van nieuwe regelgeving en bij het nemen van maatregelen in toepassing van de bestaande regelgeving extra aandacht zal moeten worden besteed aan het aspect volksgezondheid.

I.4. Financiële implicaties

Het Protocol bevat zowel leefmilieuaspecten als volksgezondheidsaspecten. Voor de verdere opvolging van het Protocol zal, luidens de minister, dan ook samenwerking noodzakelijk zijn tussen de federale overheid en de gewesten. Binnen het Vlaamse Gewest zal samenwerking nodig zijn tussen de administratie AMINAL, de Vlaamse Milieu-maatschappij en de administratie Gezondheidszorg.

Wat de aspecten inzake leefmilieu betreft, zijn quasi alle bepalingen ingevuld in de bestaande of de toekomstige regelgeving, zodat het Protocol geen noemenswaardige bijkomende financiële implicaties zal hebben op de naleving ervan op gewestelijk vlak.

De minister stelt dat de uitvoering van het Protocol zeer wel kan kaderen binnen het huidige beleid inzake leefmilieu en integraal waterbeleid. Het decreet integraal waterbeleid (decreet van 18 juli 2003), het drinkwaterdecreet (decreet van 24 mei 2002 betreffende water bestemd voor menselijke

aanwending) en VLAREM zijn immers belangrijke instrumenten voor de uitvoering van het protocol. De financiële implicaties voor het opmaken van de waterbeheerplannen zijn reeds geraamd ten behoeve van de toepassing van het decreet integraal waterbeleid.

Er moet echter wel rekening worden gehouden met het feit dat weer een nieuw protocol zich voegt bij de alsmat groter wordende lijst van internationale verplichtingen die moeten worden opgevolgd, gecoördineerd, gerapporteerd,... waarvoor buitenlandse zendingen moeten worden verricht en eventuele internationale samenwerking moet worden opgestart. De bijkomende verplichtingen kaderen echter nog binnen de huidige personeelsvoorziening en middelen.

Wat de aspecten inzake gezondheid betreft, zal ook de administratie Gezondheidszorg voor de naleving van het Protocol bijkomende opdrachten moeten vervullen, die echter binnen de beschikbare middelen kunnen opgevangen worden indien er een duidelijke prioriteitstelling gebeurt in de richting van het thema Gezondheid en Water. Zoniet, meent de minister dat bijkomende kredieten aangewezen zijn.

Zo kan specifiek voor dit thema regelgeving inzake leefmilieu en gezondheid moeten voorbereid worden. Dit is een kernopdracht van de administratie Gezondheidszorg en kan in de jaarplanning opgenomen worden.

Voor de rapportering moeten gegevens verzameld worden. Het instrumentarium daarvoor ontbreekt momenteel volledig inzake chemisch veroorzaakte watergebonden ziekten, en deels inzake infectieziekten gerelateerd aan water. In eerste instantie dienen indicatoren bepaald te worden. Vervolgens moet een aangepast surveillanceprogramma bijdragen tot een adequate registratie, waarvan de gegevens verwerkt worden. De indicatoren kunnen vastgelegd worden na advies van de Vlaamse Gezondheidsraad en / of op basis van de expertise die binnen de administratie aanwezig is. Bijkomende kredieten zullen volgens de minister naar alle waarschijnlijkheid niet nodig zijn, ingeval van de volledige uitvoering van de opgemaakte personeelsnodeninschatting bij het recente besluit van de Vlaamse regering inzake kwaliteit van drinkwater (13 december 2002).

Het ontwikkelen van software en het drukken van publicaties inzake water en gezondheid zal worden uitbesteed. Op de activiteitenprogramma's (communicatieprogramma en andere) van de admini-

stratie worden jaarlijks kredieten ingeschreven, waardoor dergelijke opdrachten kunnen worden toegekend aan derden.

De verwerking, de analyse en de uiteindelijke rapportering zullen gebeuren door het departement Leefmilieu (AMINAL, VMM) waardoor geen bijkomende aanwervingen noodzakelijk zijn voor de administratie Gezondheidszorg.

Ook voor opleiding en training wordt de opdracht uitbesteed aan derden en gefinancierd op de activiteitenprogramma's van de administratie Gezondheidszorg.

Het Protocol heeft verder geen directe gevolgen voor de burger en de industrie. De bepalingen van het protocol zijn immers reeds grotendeels ingevuld in de Europese en Vlaamse regelgeving (voornamelijk de regelgeving en het beleid inzake watervoorziening, recreatiewater, afvalwaterzuivering, monitoring watergerelateerde ziekten, gebruik van slib, waterbeleidsplannen, inspraak voor publiek, alarmsystemen en rampenplannen).

I.5. Implicaties voor het personeelsbestand / budget

De ratificatie en implementatie van het Protocol zouden volgens de minister in beginsel geen impact mogen hebben op de personeelsformatie noch op de personeelsbudgetten.

I.6. Implicaties voor de lokale besturen

De ratificatie en implementatie van het Protocol zullen volgens de minister al evenmin enige impact hebben op de lokale besturen.

I.7. Gemengd karakter van het Protocol en proceduregang

Binnen de interne Belgische rechtsorde dient het Protocol beschouwd te worden als een gemengd multilateraal leefmilieuverdrag waarbij "gemengd" betekent : zowel vallend onder de bevoegdheid van de Federale Overheid als onder die van de Gemeenschappen en de Gewesten. Deze beslissing werd genomen op 17 maart 1999 door de Werkgroep Gemengde Verdragen van de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid.

De minister legt uit dat dit betekent dat, opdat België het Protocol zou kunnen ratificeren, dus vereist is dat de Federale Overheid, de Gemeenschappen en de Gewesten de betreffende akte ter goedkeuring voorleggen aan hun respectieve parlementen (die goedkeuren bij wege van instemmingswet, -decreet of -ordonnantie) en regeringen, waarna de Federale Overheid ieders inbreng bundelt en de finale stappen zet.

Dienaangaande kan de minister overigens meedelen dat bij de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en het Waalse Gewest de procedures reeds zijn afgerond. Bij de overige actoren zijn de procedures lopende.

Hij preciseert daarna ook even kort de weg die de instemmingsprocedure aan Vlaamse kant reeds heeft afgelegd :

- inwinnen advies Inspectie van Financiën : 19 september 2003 ;
- aanvragen begrotingsakkoord : 28 november 2003 ;
- goedkeuring in eerste lezing door de Vlaamse regering : 12 december 2003 ;
- inwinnen advies Raad van State : 6 januari 2004 ;
- inwinnen advies SERV : 14 januari 2004 ;
- inwinnen advies Mina-raad : 14 januari 2004 ;
- goedkeuring in tweede lezing door Vlaamse regering : 13 februari 2004.

Afsluitend laat de minister nog opmerken dat tot op heden (medio maart 2004) reeds 11 landen het protocol geratificeerd hebben. Opdat het protocol in werking zou treden is, overeenkomstig artikel 23, een ratificatie door zestien landen nodig.

Afsluitend verzoekt de minister de commissieleden dan ook om hun goedkeuring te willen hechten aan het hen voorgelegde instemmingsdecreet inzake het protocol Water en Gezondheid.

II. BESPREKING

Er worden geen opmerkingen geformuleerd bij het ontwerp van decreet.

III. STEMMINGEN

III.1. Artikelsgewijze stemmingen

Artikel 1

Ter stemming gelegd, wordt het eerste artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimiteit van acht stemmen.

Artikel 2

Ter stemming gelegd, wordt daarna ook het tweede artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimiteit van acht stemmen.

III.2. Stemming over het geheel

In zijn geheel ter stemming gelegd, wordt het ontwerp van decreet “houdende instemming met het Protocol betreffende water en gezondheid, gedaan te Londen op 17 juni 1999, bij het Verdrag inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren, gedaan te Helsinki op 17 maart 1992” tenslotte eveneens aangenomen bij unanimiteit van acht stemmen.

De verslaggever,

De waarnemend voorzitter,

Peter DE RIDDER

Stefaan PLATTEAU
